

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DE VITA || ET MORIBVS IGNA-||TII LOIOLAE,|| QVI
SOCIETATEM IESV || fundauit, Libri III.|| Auctore Ioanne
Petro Maffeio, pres-||bytero Societatis eiusdem.|| Ex
auctoritate superiorum.||**

Maffei, Giovanni Pietro

Köln, 1585

VD16 M 110

Pietatis opera publice per eu[m] instituta. Cap. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68259)

ta narrantur; verum singula persequi
neceſſe non eſt. tantum ad viri mores
virtutemq; intelligendam, hæc pauca
libauimus.

Pietatis opera publice per eum inſtituta.
Cap. XIII.

INter ipſam Societatis adminiſtrati-
onem, cui potiffimum inſeruiebat,
non exiguam partē curarum alijs quo-
que rebus impertijt; atque ijs maxime,
quæ ad ſalutem & commodum popu-
li, atque ad ſplendorem ac dignitatem
ſanctæ Romanæ Eccleſiæ pertinerent.
De curandis ægrotis, & pænitentiaæ ſa-
cramento, Innocētij tertij Papæ lex eſt:
Ægrotos niſi peccata rite confeſſos, à
prima inſpectione medici neve ad eū-
to, neve curanto. Ea lex cū ipſa de-
ſuetudine propemodū antiquata eſſet,
perfecit Ignatius, vt ſalutaris illa con-
ſuetudo, longo interuallo reuocare-
tur; viſendi tamen ſpatio in aleram vſ-
que vicem extracto: qua moderatione
videlicet, ſimul & publicæ exiſtimati-
oni, & ſingulorum animis corpori-
busque conſultum eſt. Mulierculas à
Y 2 maritis

maritis cum pudicitiae capitivae periculo dissidentes, matronis ditioribus in officio continendas ac sustentandas diuidere consueuerat: sed cum crederet numerus, ne cui grauior esset impensa, locum iisdem recipiendis alendisque publice parare constituit; suumque consilium impertijt primoribus ciuitatis. quibus rem ita probantibus, vt nemo tamen se profiteri vellet tam gloriosi operis principem, hanc rationem Ignatius iniijt rei ad exitum perducendae. Ex area templi nostri Petrus Codatius procurator lapides ingentes effoderat, cuiusmodi multi ruinis veteribus continentur. hos igitur lapides, in magna rei familiari s inopia vendi, & summam ex ijs confici aureorum centum Ignatius imperauit: eam pecuniam cum ad opus inchoandum primus in medio posuisset, tantum reliquis ardorem iniecit (infiti mortalibus natura propere sequendi quae inchoare piguit) vt ex voluntaria collatione institutum sit coenobium, quo eius generis feminae sese reciperent, ibique secure tam diu delitescerent, quoad

com-

compositis cōtrouersijs in gratiam cū
maritis redirent: atq; idcirco cœnobiū
(vt supra diximus) Malè nuptarū vul-
go appellatum est. Ad eius autem loci
custodiam atq; administrationem Ig-
natijs piorum hominum sodalitem
adhibuit, prudenti sanè consilio. Ete-
nim in communem vtilitatem inten-
tus, ne vno dumtaxat munere implici-
tus teneretur, vt quodq; opus absolue-
rat, cōfestim eius operis procuratione
certis atque idoneis hominibus demā-
data, ipse animum & cogitationem ad
alia deinceps atque alia transferebat.
Parthenonem etiam sanctæ Cathari-
næ, cui à Funarijs vel à Rosa cognomē
est, Ignatijs idem instituit. quo in Par-
thenone puellæ forma eleganti, quarū
pudicitia periclitaretur ob angustias
rei familiaris, magna præfectorum dili-
gētia conquistæ, interdum etiam pro
potestate, si res exigat, è complexu pa-
rentum abreptæ, hodie ad centum &
quingenta sub claustris, & sancti-
monialium feminarum disciplina, ma-
gno labore & impensa educantur. cæ-
demq; simul atque maturum est, vel

perpetuæ religioni & castitati sponte se consecrant; vel idoneis viris dantur nuptui, dote à loci præsidibus persoluta. Non minus laudabile quod sequitur. Cum plurimi bonæ interdum indolis pueri & puellæ, vt in vrbe plena peregrinis & aduenis, destituti vel orbi parentibus, miserandum in modum per plateas & compita seminudi & egentes errarent; vtriusque sexus & commodis & salutis, eodem Ignatio suadente, prouisum est. Itaque ex eo tempore duabus in ædibus, hoc est, sanctæ Mariæ in Aquiro, & sanctorum quatuor Coronatorum, masculi seorsum ac feminae, & gratis aluntur, & rudimentis Christianæ fidei, ac partim literis, partim etiam necessarijs ad vsum reipublice artibus atque opificijs imbuuntur. Vtriusque autem sexus est hac tempestate numerus capitum amplius ducentorum; quorum illi præter domesticas exercitationes, ad funera quoque prosequenda psallentes & candidati procedunt: hæ, vbi adoleuerint, vel maritantur, vel in sacratarum virginum collegia sese conferunt. **Quintiam,**

etiam; quod olim in patria sua perfecterat, id ipsum Romæ quoque molitus est: ut vlcerosi ac mendici per compita misere quiritantes, vnum in locum coacti, publica impensa ex cęsu & collationibus alerentur. eamque rem ingenti ciuitatis approbatione ad exitum perduxisset, ni pauci potentes, nescio quo spiritu impulsi, huic tam præclaræ actioni obstitissent. Ad hæc, è quibus quilibet Hebræorum si cuiquam Euan- gelij lumen affulserat, hunc hospitio confestim acceptum Ignatius pro sua tenuitate liberaliter ac benigne tractabat, quoad Christianis præceptionibus eruditus baptismatis fonte renasceret. neque à procurandis neophytorum commodis ante destitit, quam ex auctoritate summi Pontificis ædes paratæ sunt, quas Catechumenorum appellant: quibus in ædibus hodie masculos seorsum ac feminas, cū aliorum, tum præcipuè Gregorij XIII. Pontificis Maximi munificentia largè sustentat. atque etiam (quod expressius caritatis argumentum est) baptizati ex eo loco non antè mittuntur, quàm aut litte

rarum praesidio, quas interim edocentur, aut artis cuiuspiam, necessaria sibi in reliquam vitam adiumenta paraerint. quo pietatis officio multi ex eadem secta permoti, magno bonorum gaudio, sese quotannis ad Christum adiungunt. Illud vero optimum, quod ad catholicae fidei reliquias in Septentrionali plaga fouendas, augendasque, auctore atque adiutore in primis Ioanne Morono Cardinali amplissimo, Seminarium clericorum in Vrbe condidit, dato negotio nostris hominibus, qui conquisitos bonae indolis adolescentes Romam ex iisdem regionibus mitterent. atque id Seminarium, siue collegium Germanicum, ut appellant, acerbissimis deinde tempestatibus, ingenti labore ac perseverantia tutatus Ignatius est, praestantissimis è tota Societate doctoribus ad eam iuuentutem & litteris & moribus instruendam adhibitis. quod opus & Ecclesiae Romanae ornamēto, & Germaniae magno adiumento & fuisse, & esse hodie vel maximè constat, cum in eius pœnè collapsi instaurationem & amplificatio-

ficationem, idem Gregorius XIII. pro sua præcipua in eas nationes clementia & voluntate vehementer incubuit. Nec Germanicæ modo, sed ceterarum quoque gentium pueros & adolescentes Ignatius, pijs ac liberalibus disciplinis imbuendos (quam vnam expeditissimam emendâdi generis humani rationem ducebat esse) per se suosq; admonitu planè diuino suscepit. atq; ob id ipsum, gymnasia, quibus æquè infirmi ac summi gratis erudirentur, non Romæ solùm, sed etiam toto pœnè terrarum orbe constituit, summa adhibita cura, vt ne quid professores nostri, quamuis acutum & plausibile afferrent peregrini vel noui dogmatis, nedum ab orthodoxa fide abhorrentis; verum in singulis quæstionibus celeberrima quæque & probatissima doctorum placita sequerentur.

Quædam de Ignatio mira.

Cap. XIV.

PRæter ea, quæ superioribus libris Ignatio diuinitus accidisse retulimus, non pauca de eodem admirabi-

X 5 lia